

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1018. An & qualiter & religiosi gaudeant asylo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

etiam excommunicatio, non habent alios effectus odiosos & pœnales, quàm in jure expressi, inter quos non est ista privatio asyli. probaturque id ipsum à pari, dum Clericus excommunicatus non privatur privilegio fori & canonis, neque Ecclesia interdicta privilegio immunitatis. & ita docent cum communi Sylv. *V. immunitas*, 3. q. 3. Dian. p. 1. tr. 1. *resol.* 34. Alterius de *conf.* Tom. 1. L. 1. c. 5. col. 3. Tusch. l. c. n. 26. Clar. l. c. num. 18. Covar. *Var. L.* 2. c. 20. n. 11. Laym. l. c. c. 3. n. 10. Delb. c. 16. du. 10. f. 3. à n. 1. Reiffenst. n. 55. Wiestn. h. t. n. 78. contra Felin in c. 2. de *except.* n. 5. his non obstantibus, quòd excommunicati, cæterique censurati tanquam Rebelles Ecclesiæ indigni videantur, qui ab ea defendantur: nam etsi indigni quòd ad personam & delictum, ob quòd censuram incurrerent, non tamen indigni, si Ecclesiæ pietas & loci DEO dicati sanctitas spectetur, ut cum Delb. l. c. n. 5. Wiestn. l. c. Neque etiam (quòd specialiter concernit interdictos) quòd hi priventur ingressu Ecclesiæ, & consequenter asylo concessio confugientibus ad eam; nam licet arceantur ab ingressu Ecclesiæ formali, nimirum ab ingressu illius in ordine ad audienda & participanda cum cæteris fidelibus officia divina, non tamen ab ingressu materiali, ut nimirum in illa gaudeant immunitate locali asyli, quin & censuras excommunicationis & interdicti non violant, adeoque non peccant, qui ad evitandam gravem corporalem pœnam confugiunt eo tempore ad Ecclesiam, quo in ea fideles congregati divina officia celebrant; cum ad censuras cum tanto periculo observandas non teneantur, sicutque censura illa non mortales, sed medicinales, ut docent Bonac. Tom. 2. d. 3. q. 7. p. 5. n. 2. Castrop. *cit.* p. 7. n. 21. Delb. l. c. f. 2. à n. 2. Wiestn. l. c. Reiffenst. h. t. n. 56. ac denique gratis dato, dictas censuras & prohibitionem, etiam ab ingressu materiali Ecclesiæ arcere, non tamen hinc sequitur, interdictos universaliter privati asylo, poterunt siquidem abstinendo ab ingressu Ecclesiæ, adhuc confugere ad ambitum illius; item ad monasterium, hospitale, domum Episcopi; cum hæc omnia in odiosis non veniant nomine Ecclesiæ. Arg. c. in *penis*, de *reg. jur.* in 6. Reiffenst. l. c. ubi etiam ait, idem esse de excommunicato, modò is in illis locis pro possibili à communione ab aliis separatam se retineat.

Quest. 1018. An & qualiter Clerici & religiosi gaudeant asylo?

1. Resp. Ad primum primò: supponendo tantquam certum, Clericos vi privilegii fori iis competentis tutos esse etiam extra loca sacra, seu ubique contra Judices sæculares. quin etiam, si ob defectum alicujus requisiti ad gaudendum privilegio fori, eo amisso, subdantur jurisdictione sæculari, habeanturque ut Laici, non privati tamen privilegio locali locorum factorum, utpote jure communi generaliter concessio etiam Laicis. & ita cum communi sentiunt, Nav. *cit.* c. 25. num. 12. Bonac. de *immun.* q. 7. §. 3. num. 6. Farin. in *append.* c. 2. num. 34. Germon. de *sacror. immun.* L. 3. c. 26. à num. 90. Genuens. in *pr. c.* 22. num. 11. Gambacur. L. 4. c. 11. aliique citati à Delb. *cit.* du. 10. f. 11. à num. 1. iis in hærente contra quosdam apud Farin. num. 36. his suppositis.

2. Resp. Ad primum secundò: num etiam Clerici sæculares defendantur privilegio asyli contra Judices Ecclesiasticos valde controversatur inter DD. Affirmativam tenent Fagn. in c. inter *alia*, b.

1. à n. 78. Barb. à n. 1. citans quam plures Tusch. l. c. *concl.* 9. n. 17. Clar. §. *fin.* q. 30. n. 16. Guttier. *pract. qq. civit.* L. 3. q. 3. n. 1. qui ait sententiam hanc in puncto juris veriolem, contrariam tamen servari in praxi. Dian. p. 1. tr. 1. *resol.* 24. Pirh. h. t. n. 35. Reiffenst. n. 62. Cenedus in *qq. can. & civil.* q. 24. (qui etiam asserit, quòd Judex Ecclesiasticus extrahens ab Ecclesia reum Clericum sine licentia summi Pontificis, in criminibus non exceptis, incurrat pœnas & censuras latas contra violantes immunitatem Ecclesiasticam) Lotter. de *benefic.* Tom. 1. L. 1. q. 13. n. 113. Salgad. de *prolect. reg.* Tom. 2. p. 2. c. 4. n. 115. Ambros. Gambac. & alii ex sequentibus rationibus; quòd Canonones in materia asyli loquantur universaliter & indistinctè, utendo verbis negativis, ut nemo reum ad Ecclesiam confugientem inde extrahat; quæ comprehendunt omnes existentes in loco sacro, & nullibi Clericos excipiendo, idque etiam nullo facto discrimine, non tantum inter Laicos & Clericos, sed neque inter Judices sæculares & Ecclesiasticos; cum, quòd quisque statuit in alios, ipse eo uri debeat. c. *cum omnes*, de *confit.* etiam Ecclesiæ statuendo jus asyli illud per se seu Judices suos Ecclesiasticos observare debeat. quòd etiam faciunt plures declarationes s. congreg. Cardinalium, quas inducit Pignar. Tom. 6. *consult.* q. 4. n. 101. & inter cæteras hanc: *Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudent immunitate respectu utriusque Judicis*, nempe tam Ecclesiastici, quàm sæcularis. negativam e contra probabiliorem, etsi non communiorem tenent Abbas inter *alia*, h. t. n. 13. Syl. *V. immunitas*, 3. q. 3. Azor. p. 2. L. 9. c. 9. q. 9. Laym. L. 4. tr. 9. c. 3. n. 11. Sanch. L. 6. *consil.* c. 1. du. 8. n. 6. Castrop. l. c. c. 70. à n. 5. Bonac. de *immun.* §. 3. Decian. tr. *crim.* L. 3. c. n. 14. Tanner. 2. 2. d. 9. q. 8. du. 1. n. 16. Delb. c. 16. du. 10. f. 12. n. 1. & seq. Haunol. de 7. & 7. Tom. 6. n. 168. Roderiq. Tom. 2. *reg. qq.* q. 5. n. 4. Wiestn. h. t. n. 95. Reiffenst. n. 57. qui ferè omnes, etiam adversariis id ipsum fatentibus, testantur de praxi Judicum Ecclesiasticorum, Clericos ex Ecclesiis ad carceres abstrahentium, nec deferentium eorum provocacioni ad immunitatem. quam praxin esse potius juris interpretem, quàm correctoriam; cum immunitas adversus solum magistratum sæcularem indulta, jure civili Clericos non tangente, quin de his & adversus Judices Ecclesiasticos nihil statuere valente, juxta c. 10. de *confit.* Jus verò Ecclesiasticum, licet inter confugas & judicum statum expressè non distinguat, ad solos tamen Laicos extendendum, præterquam quòd dicta praxi sua deat, convincere videntur rationes sequentes. nimirum, quòd immunitas asyli non deroget potestati & jurisdictioni Ecclesiasticæ, sicut derogat potestati sæculari, ut patet ex eo, quòd Judex Ecclesiasticus in Clericum sententiam declaratoriam criminis & condemnatoriam ad pœnam ferre possit in ipsa Ecclesia, *can. præceptum*, 2. q. 2. Abb. Delb. Wiestn. *LL. cit.* item ex eo, quòd sicut Principes sæculares jurisdictionem in locis sibi subjectis, ita etiam Prælati Ecclesiastici in locis sibi subjectis, quæ sunt Ecclesiæ & loca sacra, suam jurisdictionem exercere possint. dein quòd sicut immunitas Clericorum personalis non impedit, quòd minùs Clerici puniri possint à Judice Ecclesiastico, ita nec localis; cum hæc illà minor sit. Ac denique quòd si Clerici per Prælatos Ecclesiasticos extrahi nequiverint de Ecclesia, ad quam asyli gratiæ confugerunt, id cederet in speciale Ecclesiæ dedecus & præ-

& præjudicium, cum, dum illi in ædibus Ecclesiæ adlitis & immunitate gaudentibus eorum delicta, etiam delictis laicorum majora, remanent frequenter impunita, quæ tamen ad tollendum scandalum pusillorum publicè puniri plurimum interest. His non obstantibus, quæ in contrarium obmovere solent adversarii, qualia sunt primò, quòd jura *c. inter alia b. t. c. statutus. c. deservit. c. si quis contumax. c. si quis inventus. 17. q. 4.* defendentia reum confugientem ad loca sacra loquantur universaliter, nam loquuntur generaliter comparative ad Judices tantum, dum ab eorum jurisdictione clerici duplici titulo, nempe ratione personæ, & ratione loci confugientes ad Ecclesiam defenduntur, ut id confirmatur, quòd juxta *c. si sententiam, de sent. excom. in 6.* locutio generalis comprehendat solum omnia ejusdem speciei & non etiam diversum, multò minùs oppositum, quales sunt Laici & Clerici: item generalis locutio non includat illos, qui speciali notà digni, ut Clerici, nec eos, qui ob speciales rationes à generali dispositione eximi debent, quales sunt Clerici. Secundo quòd Prælati Ecclesiastici potius defendere debeant immunitatem loci sacri & Clericorum suorum ad illum confugientium, nam per extractionem Clericorum factam per Magistratum Ecclesiasticum neutra harum immunitatum læditur; cum imprimis immunitas illa loco sacro concessa in ordine ad eas tantum extractiones, quæ ei irreverentiam irrogant, quales sunt factæ à Judice Laico, utpote cui nulla competit in illam jurisdictionem; non verò factæ à Judice Ecclesiastico. Item licet Judices Ecclesiastici Clericos defendere debeant adversus jurisdictionem sæcularem, non tamen contra jurisdictionem Ecclesiasticam, contra quam, statu Ecclesiastico assumpto, jus immunitatis, quo priùs fruebantur, amiserunt; ex quo tamen facti non sunt deterioris conditionis, quam ante fuerunt; cum sicut ante clericatum extrahi & puniri poterant à sæcularibus Judicibus, sic post illum extrahi possunt ab Ecclesiasticis, adeoque videtur esse paritas; in hoc autem melior facta sit eorum conditio, quòd facti Clerici contra curiam sæcularem tam intra quam extra Ecclesiam tuti sint. Adhæc extra casum degradationi obnoxium non extrahantur in ordine ad sumendam de iis pœnam capitalem aut sanguinis, sed pœnam solum paternam & medicinalem, ita ferè Wiestn. *b. t. n. 97.* alia levioris momenti deluta, vide apud Delb. *post f. 12. à. n. 10.* De cætero, ut tradit Delb. *l. c. f. 14. à. n. 1.* in quibus casibus eum capere potest Judex sæcularis, si nimirum existat in minoribus tantum, beneficiatus non sit, habitum & tonsuram non deferat, nec Ecclesiæ alicui deserviat, ita immunitate Ecclesiæ gaudet, ut neque à Judice sæculari, neque ab Ecclesiastico inde extrahi possit, quia reputatur ut Laicus, si verò gaudens privilegio fori committat delictum, ob quod deponendus, & Judici sæculari tradendus, à Judice Ecclesiastico extrahi potest, ut Judici sæculari tradatur; quia tale delictum inter excepta esse solet, ita ut cesset in eo immunitas tam personalis, quam localis, secus si delictum ab immunitatis defensione exceptum non est, licet Clericus sit incorrigibilis; tunc enim vel à Judice Ecclesiastico extrahi non debet, vel, si extrahatur, Judici sæculari tradi non potest.

3. Resp. Ad secundum: Religiosi quoque contra proprios Prælatos non gaudent immunitate asyli, quin ab illo extrahi ab illis, & ad perpetuos

carceres detrudi, vel ad tritemes mitti possint. ita docent Sylv. *V. immunitas 3. §. 3. n. 2.* Fagund. *de præcep. Eccl. præc. 2. l. 4. c. 4. num. 52.* Cuetell. *de immun. Eccl. l. 1. q. 23. §. 25.* Ricc. *p. 3. decis. 172. num. 6.* Delb. *l. c. f. 15. num. 1. §. 6.* Roderiq. *Tom. 2. qq. regul. q. 1. a. 4.* Portel. *in dub. regula. V. Ecclesie immunitas.* Reiffenst. *b. t. num. 72.* Wiestn. *b. t. num. 98.* ob eadem rationes, propter quas praxin, q. negata immunitas hæc sæcularibus Clericis contra suos Judices, ac specialiter, quia aliàs religiosi & moniales, utpote degentes ferè constanter in monasteriis suis, propter crimina quantumcunque enormia extra casus exceptos abstrahi non possent ad carceres, contra eos formari processus & ferri sententia, quod est contra praxin & consuetudinem, etiam à summis Pontificibus tacitè confirmatum; cum hi ex appellatione istiusmodi delinquentium quotidie ferè videant, contra illos à superioribus eorum neglecto asylo formari processus, ferri sententiam, ad incarcerationes, aliasque pœnas procedi, & tamen id non reprobant, sed potius approbant & confirmant, quin & commendant specialibus Bullis approbando statuta Ordinam, quibus sic constitutum, ut Delb. *l. c. à. num. 8.* Mar. Ital. *de immunit. l. 1. c. 3. §. 1.* Wiestn. *l. c.* Reiffenst. *b. t. num. 72.* unde jam, ut Idem *num. 76.* etiam, etsi de jure aliquando hoc privilegio contra suos superiores gavisi fuissent, huic tamen de facto, utpote introducto jure humano tantum, plenissimè per dictam consuetudinem & praxin apud omnes religiones notoriè vigentem carcere perpetuo, tritremibus, expulsionem ab ordine plenissimè derogatum. Ad hæc jus illud asyli nullum illis favorabilem pareret effectum, dum neque redderet tutos in vita & membris, utpote in quibus jam absque dicto jure asyli tuti sunt contra superiores religiosos, quia hi pœnâ sanguinis illos afficere nequeunt Arg. *c. Clerici vel Monachi.* neque etiam à gravibus pœnis aliis, utpote in ordine ad quas, quòd minùs hæc contra eos statui, & executioni dari possent à superioribus religiosi juxta *c. dilectus l. c. de simon. & Bullam Gregor. XV. universi dominici. qua est 14.* hujus Pontificis in Bullar. *Tom. 3.* obstat dicta consuetudo contraria, & statuta cujusque ordinis multoque minùs à pœnis minoribus. ita ferè Reiffenst. *b. t. num. 73.* Sed neque limitanda est responsio ita, ut procedat tantum, ut volunt Cened. *l. c. q. 42.* & Diana. *p. 1. tr. 1. resol. 25.* quòd ad confugientes ad Ecclesias proprii monasterii, sed etiam ad confugientes ad Ecclesias alieni monasterii, ut Delb. *l. c. num. 6.* cum AA. pro responsione citatis, quia loquuntur jura absolute. Neque ut extendatur solum, (ut vult Gambacur. *l. 4. c. 11. num. 10.*) ad casum quo superior processurus esset ad pœnas seu pœnitentias solum salutare in foro paterno injungendas, & non ad pœnas ultrices canonum in foro judiciali; ita etiam, ut si in ordine ad has extrahat suum religiosum superiorem, ipse incurrat pœnas statutas violatoribus immunitatis ecclesiasticæ & religiosi extracti non teneantur respondere ad interrogata à superiore, siquidem contrarium, quod cum cæteris AA. citatis tenet Delb. *l. c.* evinci rationes allatæ pro respons. Amplianda verò, ut procedat contra apostatas, ita ut & hi extrahi possit ex Ecclesia, ut puniantur in foro etiam judiciali juxta rigorem Canonum. Delb. *c. 16. du. 11. f. 1. num. 11.*

Quest.